Käyttötilastot ja tunnusluvut

FinELib-toimisto kerää FinELib-aineistoista käyttötilastoja ja tunnuslukuja konsortion jäsenten käyttöön. Tilastot ja tunnusluvut löytyvät Haltista (e-aineistojen hallintajärjestelmä FinELib-konsortion jäsenille).

Mitä käyttötilastoja kerätään?

FinELib-aineistoista tilastoidaan joko latauksien tai tehtyjen hakujen määrää riippuen aineistotyypistä ja saatavilla olevista tilastoista.

Tilastointitapa	Aineistotyyppi
Lukukerrat tai lataukset	Kokotekstiaineistot
Tiedonhaut	Viitetietoaineistot ja ne kokotekstiaineistot, joista ei saada lukukertojen tai latauksien määrää

Haltin Tilastot-välilehdellä olevaan **FinELib-aineistojen tilastointi -taulukkoon** on listattu aineistoittain FinELib-toimiston keräämät tilastotiedot. Taulukkoon on myös merkitty ne aineistot, joista kirjastot saavat tilastot omalla käyttäjätunnuksellaan suoraan kustantajan palvelimelta. Joistakin aineistoista kirjastot saavat laajempia käyttötilastoja kuin mitä FinELib kerää. Taulukosta näkyvät myös ne FinELib-aineistojen tuottajat, jotka eivät pysty toimittamaan mitään käyttötilastoja.

Mitä tunnuslukuja lasketaan?

FinELib-aineistoista lasketaan tunnuslukuja, jotka kuvaavat aineiston käytön tehokkuutta tilaajaorganisaatioissa. Tunnusluvut ovat käyttötilastojen tapaan nähtävissä Halti-tietokannassa.

Tunnusluku	Selitys
hinta per lukukerta tai lataus (artikkeli/kirjan luku/koko kirja)	yhden katsotun dokumentin hinta
hinta per tiedonhaku	yhden aineistossa tehdyn tiedonhaun hinta
lukukerrat tai lataukset per käyttäjä (/käyttäjäluku)	lukukertojen tai latausten määrä yhtä käyttäjää kohden
hinta per käyttäjä	hinta yhtä käyttäjää kohden
hinta per lehti	hinta yhtä lehteä kohden
tiedonhaut per käyttäjä (/käyttäjäluku)	tiedonhakujen määrä yhtä käyttäjää kohden

Huom! Kaikkien aineistojen kohdalla ei ole saatavissa kaikkia tunnuslukuja.

Tilastotietojen päivittämisaikataulu ja tilastoinnin haasteet

FinELib-toimisto kerää aineistojen käyttötilastot kustantajien palvelimilta. Tilastot päivitetään Haltiin noin kahden kuukauden viiveellä, esim. kesäkuun käyttötilastot ovat näkyvissä syyskuun alkupuolella. Aikataulun taustalla on kansainvälinen COUNTER-tilastosuositus, joka velvoittaa suositusta noudattavia kustantajia ilmoittamaan tilastotiedot 30 päivän viiveellä. Lisäksi FinELib-toimisto tarvitsee aikaa tietojen keräämiseen, tarkistamiseen ja karhuamiseen ennen tilastojen päivittämistä Haltiin.

Joidenkin aineistojen osalta tilastoja ei ole saatavissa kuukausittain vaan neljännesvuosittain, puolivuottain tai kerran vuodessa, minkä vuoksi kyseisten aineistojen käyttötilastot myös päivitetään Haltiin harvemmin.

COUNTER-tilastosuositukset e-aineistoille

Kustantajien, välittäjien ja kirjastojen yhteinen kansainvälinen COUNTER-projekti (Counting Online Usage of Networked Electronic Resources) on tuottanut elektronisten aineistojen käyttötilastointiin sovellettavia suosituksia vuodesta 2002 lähtien. COUNTERin suurin vaikutus näkyy ulkomaisilta kustantajilta saatujen tilastotietojen yhdenmukaisuudessa, luotettavuudessa ja vertailtavuudessa. Suomalaiset kustantajat eivät noudata COUNTER-tilastosuositusta.

COUNTER-hankkeen sivut: https://www.projectcounter.org/

Ks. aineiston COUNTER-yhteensopivuus: https://www.projectcounter.org/about/register/